

2025-10-01

Till: Svenska Läkaresällskapet

Remissvar från Svensk Kirurgisk Förening gällande SOU 2025:63

Vi bedömer att utredning är välgjord och samtycker med de kommentarer vi har nedan till de förslag som berör läkares utbildning och fortbildning. Vi avstår från synpunkter på de förslag som berör andra yrkesgrupper.

De lagändringar i Patientsäkerhetslagen 1 kap 7§ samt 3 kap 1a § och 10 § som föreslås samtycker vi till.

Vi samtycker till utredningens förslag om förtydligande om hälso- och sjukvårdspersonalens skyldighet att regelbundet ta del av fortbildning.

Vi samtycker till utredningens förslag om att regionerna har ett ansvar att involvera privata upphandlade enheter i utbildningen. Detta är helt nödvändigt för att ST utbildningen skall fungera i framtiden. En offentlig finansiering av vård bör kopplas till ett ansvar att utbilda personal för framtidens patienter.

Vi ser mycket positivt på utredningens förslag att regionerna får ett ansvar för att föra statistik över ST läkare i respektive region, ett förslag som är helt nödvändigt för att vården ska kunna planera för välfungerande utbildning där flera vårdgivare samverkar. Det ger också ett stöd åt de specialitetsföreningar som tillhandahåller utbildningar för ST läkare samt Socialstyrelsen att kunna planera och dimensionera utbildningarna. Statistiken måste vara offentlig.

Vidare tycker vi det är mycket bra att en examination kan vara del av underlaget för bedömning av specialistkompetens. Vi hade dock gärna sett ett bör-krav i stället, då vi tror att ett kunskapsprov är av stort värde, särskilt för de specialiteter där ST läkaren tjänstgör på flera enheter. Vi tror också att ett kunskapsprov påverkar arbetsgivare att säkra en hög kvalitet på utbildningen. Progressionstester kan också vara bra, men passar specialiteter där utbildningen bedrivs på olika enheter i sekvens sämre.

Vi tycker det är mycket bra att uppföljning av brister i granskning av utbildningsmiljö (t ex via SPUR) ska ske inom ett år efter granskning. Däremot tycker vi att skyldigheten att genomgå granskning vart femte år bör stärkas från "bör" till "skall om ej särskilda hinder föreligger". Vi ser inte att det finns någon sanktion mot enheter som avstår från granskning, inte heller att det får någon konsekvens vid Socialstyrelsens bedömning av ST läkare från en sådan enhet.

Vidare bör Socialstyrelsen ha ett register över verksamheter som bedriver utbildning för ST läkare, så att det är tydligt vem som ska granskas.

Utredningens bedömning att regionerna ska utveckla ett system för att bedöma och godkänna verksamheter som erbjuder specialiseringstjänstgöring är otydligt, men viktig. Det måste också vara tydligt att enheter kan ha ett uppdrag att bedriva delar av en ST utbildning, men inte hela, så en sådan bedömning måste innehålla olika nivåer av ansvar och utbildningsverksamhet. För en del specialiteter krävs regionsövergripande ST utbildningar, vilket gör att regionerna måste samverka i en sådan bedömning, samt i resursplanering av ST utbildning, något som inte alltid fungerar väl idag. En reflektion är att specialitetsföreningarna regelbundet måste uppdatera sina utbildningsböcker så de är

SVENSK KIRURGISK FÖRENING

anpassade till de strukturella förhållanden som finns, till exempel där viss vård decentraliseras och annan centraliseras, utan att ge avkall på kvalitet.

Avseende fortbildning är det utmärkt med förslaget att fortbildning ska redovisas i patient-säkerhetsberättelse, men vi tycker det är synd att man inte också förslår att fortbildning (och utbildning) ska redovisas i verksamhetsberättelser som SLF föreslagit. Ut- och fortbildning är en viktig del av vården verksamhet, och att det inte redovisas i verksamhetsberättelser gör båda kostnad och omfattning svårbedömbart i förhållande till produktionen av vård och annan verksamhet.

Vidare vill vi förtydliga att fortbildning måste anpassas till yrkesgrupper och var i yrkeskarriären man befinner sig. Medan intern interaktiv fortbildning många gånger är bra, är det av stort vikt att erfarna specialister tar del av extern kunskap som ges på t ex kongresser, fellowships etc, för att verksamheten ska kunna utvecklas i enlighet med aktuell vetenskap. Det är en fortbildning som inte bara gagnar individen, utan hela verksamheten.

För Svensk Kirurgisk Förening

Linus Axelsson
Ordförande Svensk Kirurgisk Förening